

Revisiun parziala da la lescha davart ils dretgs politics en il chantun Grischun (e-voting)

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
	Lescha davart ils dretgs politics en il chantun Grischun (LDPC)	
	Il cussegl grond dal chantun Grischun, sa basond sin l'art. 31 al. 1 da la constituziun chantunala, sunter avair gè invista da la missiva da la regenza dals ..., concluda:	
	I.	
	Il relasch "Lescha davart ils dretgs politics en il chantun Grischun (LDPC)" DG 150.100 (versiun dals 01-02-2016) vegn midà sco suonda:	
<p>Art. 1 Champ d'applicaziun</p> <p>¹ La lescha regla:</p> <p>a) las elecziuns e las votaziuns en chaussas chantunalas e regiunalas;</p>		<p>Fin ussa avevan las vischnancas ina gronda autonomia concernent l'organisaziun e la realisaziun da votaziuns e d'elecziuns communalas. La lescha chantunala davart ils dretgs politics regla sulettamain tscherts princips dal dretg d'iniziativa en dumondas communalas e vegn ultra da quai applitgada (mo) conform al senn per elecziuns e per votaziuns en chaussas communalas, uschenavant ch'il dretg communal na dispona nagut (cf. art. 1 al. 1 lit. c ed al. 3 LDPC).</p> <p>Tras l'introducziun dad e-voting sco terz chanal da votaziun ordinari per tut las persunas cun dretg da votar e sin tut ils plauns statals daventi necessari da relaschar tshertas regulaziuns unitaras che na valan betg mo per las votaziuns federalas e chantunalas, mabain er per las votaziuns regiunalas e communalas. Il champ d'applicaziun da la lescha chantunala vegn extendì correspudentamain.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>b) il diever dal dretg da referendum e d'iniziativa en chaussas chantunalas;</p> <p>c) il diever dal dretg d'iniziativa en chaussas regionalas e communalas.</p> <p>² Per las votaziuns federalas e per las elecziuns dal cussegl naziunal sco er per il diever dal dretg da referendum e d'iniziativa en chaussas federalas po la lescha vegnir applitgada, uschenavant ch'il dretg federal surlascha als chantuns da reglar la procedura.</p> <p>³ Confirm al senn vegn la lescha applitgada per votaziuns e per elecziuns en chaussas communalas, uschenavant ch'il dretg communal na dispona nagut.</p>	<p>c) il diever dal dretg d'iniziativa en chaussas regionalas e communalas-;</p> <p>d) la votaziun electronica en cas da votaziuns en chaussas federalas, chantunalas, regionalas e communalas;</p> <p>e) la procedura d'annunzia per elecziuns da maiorz a l'urna sin plaun chantunal, regiunal e communal.</p> <p>Confirm al senn Dal rest vegn la lescha applitgada confirm al senn per votaziuns e per elecziuns en chaussas communalas, uschenavant ch'il dretg communal na dispona nagut.</p>	<p>Areguard il cuntegn sa tracti da dus secturs che vegnan reglads en moda unitara – pia er per las regiuns e per las vischnancas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - la votaziun electronica - la procedura d'annunzia per elecziuns da maiorz a l'urna <p>Quai vegn fixà correspondentamain en l'art. 1 al. 1 lit. d ed e dal sboz da la LDPC.</p> <p>Adattaziun formala necessaria (semicolon), perquai ch'i vegnan agiuntadas duas novas literas.</p> <p>Las regulaziuns correspondentas sa chattan en ils art. 30a – 30d dal sboz da la LDPC.</p> <p>Las regulaziuns correspondentas sa chattan en ils art. 19a – 19j dal sboz da la LDPC.</p> <p>Ordaifer ils secturs reglads sin plaun chantunal (vesair art. 1 al. 1 lit. c, d ed e dal sboz da la LDPC) vala er vinavant l'autonomia communal, e la LDPC vegn applitgada mo confirm al senn per votaziuns e per elecziuns en chaussas communalas, uschenavant ch'il dretg communal na dispona nagut.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>Art. 18 Segund scrutini</p> <p>¹ In eventual segund scrutini sto vegnir fatg fin il pli tard trais emnas suenter l'emprim scrutini.</p>	<p>¹ In eventual segund scrutini sto vegnir fatg avoir lieu fin il pli tard trais otg emnas suenter l'emprim scrutini.</p>	<p>Il termin actual da 3 emnas è gia oz fitg curt. Tras l'introducziun dad e-voting daventi necessari da prolungar – per motivs organisatorics – il termin per segunds scrutinis per elecziuns sin tut ils plauns statals ad 8 emnas. Uschia daventi pussaivel da realisar la procedura d'annunzia (scursanida) ch'è necessaria er per segunds scrutinis, da preparar il sistem dad e-voting (furniziun dal model, stampa e consegna dals attests da votar) e d'avrir l'urna electronica tuttina baud sco per emprims scrutinis (4 emnas avant la dumengia d'elecziun).</p>
<p>2.2.a Elecziun taciturna da las commembras e dals commembers da las dretgiras regiunalas</p>	<p>2.2.a Elecziun taciturna da las commembras e dals commembers Procedura d'annunzia per elecziuns da las dretgiras regiunalas maiorz a l'urna</p>	
<p>Art. 19a Dimensiun</p> <p>¹ En cas d'elecziuns da renovaziun ed en cas d'elecziuns substitutivas da las commembras e dals commembers da las dretgiras regiunalas è pussaivla in'elecziun taciturna en l'emprim ed en il segund scrutini.</p>	<p>Art. 19a DimensiunPrincip</p> <p>¹ En cas d'elecziuns da renovaziun ed en cas d'elecziuns substitutivas da Per tut las commembras e dals commembers da las dretgiras elecziuns chantunalas, regiunalas è pussaivla in'elecziun taciturna en l'emprim ed en il segund scrutini e communalas a l'urna (elecziuns a l'urna) vala ina procedura d'annunzia.</p>	<p>La procedura d'annunzia vala per tut las elecziuns d'autoritads sin tut ils plauns statals, uschenavant ch'ellas vegnan realisadas tenor il sistem da maiorz a l'urna (elecziuns a l'urna). Concretamain sa tracta da las suandantas elecziuns:</p> <ul style="list-style-type: none"> - elecziuns da la regenza - elecziuns dal cussegl dals chantuns - elecziuns dal cussegl grond - elecziuns da las dretgiras regiunalas - elecziuns d'autoritads sin plaun communal (executiva e parlament)

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
	<p>² Elegiblas èn mintgamai mo personas ch'èn vegnidas proponidas valaivlamain.</p>	<p>Betg pertutgadas n'èn elecziuns d'autoritads communalas a la radunanza communalas. Uschenavant che autoritads communalas vegnan elegidas en tschertas vischnancas tenor il sistem da proporz a l'urna (en emprima lingia parlaments communalas), n'exista nagin basegn da regulaziun chantunal. Pervia dal sistem electoral premettan questas elecziuns adina ina procedura d'annunzia, e quella è gia reglada correspudentamain en il dretg communal da las vischnancas respectivas. Las vischnancas vegnan dentant a stuaire examinar, sche lur termin d'annunzia actuals adempleschan las pretensiuns dad e-voting. En cas da basegn ston ils termin vegnir adattads correspudentamain.</p> <p>Per las elecziuns da las dretgiras regiunalas exista gia oz ina procedura d'annunzia per pussibilitar elecziuns taciturnas.</p> <p>Persunas betg annunziadas u personas betg annunziadas valaivlamain n'èn betg elegiblas. Vuschs ch'èn destinadas a talas personas èn perquai nunvalaivlas (cf. art. 35 al. 1 lit. a LDPC) e ston vegnir stritgadas dal biro electoral. En cas dad e-voting n'èsi insumma betg pussaivel da tscherner personas betg elegiblas, perquai ch'il sistem electronic cuntogna mo personas elegiblas.</p>
<p>Art. 19b Elecziuns da renovaziun 1. invit</p> <p>¹ Fin il pli tard il 14avel glindesdi avant il di d'elecziun publitgescha la cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta – en la moda ch'è usitada al lieu – l'invit d'inoltrar propostas electoralas.</p>	<p>¹ Fin il pli tard il 14avel glindesdi 9avel di (14avel glindesdi) avant il di d'elecziun publitgescha la cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta – en la moda ch'è usitada al lieu – sto vegnir publitgà l'invit d'inoltrar propostas electoralas::</p> <p>a) per elecziuns chantunalas tras la chanzlia chantunala;</p>	<p>Ils circuls interessads e la publicitad duain vegnir renviads ad uras a l'elecziun ed a la pussaivladad d'inoltrar propostas electoralas.</p> <p>La procedura d'annunzia per las elecziuns da la regenza e dal cussegl dals chantuns vegn manada da la chanzlia chantunala.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>² Quest invit cuntegna en spezial:</p> <p>a) il lieu ed il termin per inoltrar propostas electoralas;</p> <p>b) la data d'in segund scrutini;</p> <p>c) il lieu ed il termin per inoltrar propostas electoralas per in segund scrutini.</p>	<p>b) per elecziuns dal cussegl grond tras las cumissiuns regiunalas;</p> <p>c) per elecziuns da las dretgiras regiunalas tras las cumissiuns administrativas da las dretgiras regiunalas;</p> <p>d) per elecziuns communalas tras las chanzlias communalas.</p> <p>² Quest invit L'invit cuntegna en spezial:</p> <p>³ Per elecziuns chantunalas e regiunalas vegn l'invit publitgà en il feagl uffizial dal chantun, per elecziuns communalas en la moda usitada al lieu.</p>	<p>Las cumissiuns regiunalas mainan la procedura d'annunzia per ils circuls dal cussegl grond da lur regiun. En cooperaziun cun las vischnancas respectivas èn ellas gia oz incumbensadas principalmain cun la preparaziun organisatorica e cun la realisaziun da las elecziuns dal cussegl grond (stampar ils cedels electorals, resumar ils resultats communalas, laschar decider la sort, annunziar e publitgar ils resultats; vesair art. 36, 37, 42, 43 e 44 LDPC).</p> <p>Las cumissiuns administrativas da las dretgiras regiunalas èn gia oz responsablas per manar la procedura d'annunzia en connex cun l'elecziun taciturna (vesair art. 19b ss. LDPC).</p> <p>Las cumpetenzas internas pli detagliadas vegnan fixadas da las vischnancas sezzas.</p> <p>Adattaziun redacziunala da la frasa introductiva a la midada da l'al. 1. L'enumeraziun da las lit. a fin c n'è betg vegnida midada.</p> <p>Tras la publicaziun unitara che vegn prescritta per elecziuns chantunalas e regiunalas en il feagl uffizial chantunal resulta la trasparenza giavischada en l'entir chantun. En cas d'elecziuns communalas fixeschan las vischnancas il lieu e la furma da la publicaziun.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>Art. 19c 2. procedura d'annunzia a) propostas electoralas</p> <p>¹ La proposta electorala dastga cuntegnair maximalmain tants nums da persunas elegiblas sco quai ch'i stattan a disposiziun mandats, e nagins nums dapli ch'ina giada.</p> <p>² La proposta electorala sto inditgar il num da famiglia, il prenum, la data da naschienscha e l'addressa da domicil da las persunas proponidas.</p> <p>³ Mintga persona proponida sto confermar cun sia suttascripziun sin la proposta electorala ch'ella acceptia la candidatura. Sche la conferma manca, vegn stritgà il num.</p>	<p>¹ La proposta electorala dastga cuntegnair maximalmain tants nums da persunas elegiblas sco quai ch'i stattan a disposiziun mandats, sezs, e nagins nums dapli ch'ina giada. Ulteriuras propostas electoralas per las medemas persunas èn nunvalaivlas.</p>	<p>Persunas che figureschan duas giadas sin la proposta electorala ston vegnir stritgadas ina giada. Medemamain ston ils nums da las persunas proponidas ch'èn da memia vegnir stritgads da la glista, e quai tenor las reglas da stritgar renconuschidas generalmain, pia da dretga a sanestra e da sut ensi.</p> <p>Sche medemas persunas figureschan sin ulteriuras propostas electoralas, ston ellas vegnir stritgadas sin questas ulteriuras propostas electoralas.</p> <p>Senza midadas tenor la procedura d'annunzia vertenta per elecziuns da las dretgiras regionalas.</p> <p>Senza midadas tenor la procedura d'annunzia vertenta per elecziuns da las dretgiras regiunalas.</p>
<p>Art. 19d b) suttascripziun</p> <p>¹ Mintga proposta electorala sto vegnir suttascritta a maun, e quai da tschintg persunas cun dretg da votar che abitan en il circol electoral.</p>	<p>¹ Mintga proposta electorala sto vegnir resser suttascritta a maun, e quai da tschintg persunas cun dretg da votar che abitan han lur domicil politic en il circol electoral:-</p> <p>a) per elecziuns chantunalas d'almain 20 persunas cun dretg da votar;</p> <p>b) per elecziuns regiunalas d'almain 10 persunas cun dretg da votar;</p>	<p>Ils dumbers minimals da suttascripziuns sa refereschan a la proposta electorala sco unitad (formular). Ils dumbers èn sapientivamain bass e tuttina anc graduads tenor plauns statals per betg engrevgiar memia fitg l'access a las elecziuns. Ils dumbers minimals da suttascripziuns e la pretenziun che la glista sto vegnir suttascritta a maun duain dentant impedir propostas electoralas betg seriusas.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>² Ina persuna cun dretg da votar na dastga betg suttascriver dapli ch'ina proposta electorala. Sunter l'inoltraziun da la proposta na po la suttascripziun betg pli vegnir retratga.</p> <p>³ Las sutsegnadras ed ils sutsegnaders ston designar ina persuna sco represchentanta da la proposta electorala ed ina persuna sco sia substituziun. Sch'ellas ed els desistan da quai, vala l'emprima sutsegnadra u l'emprim sutsegnader sco represchentanta u sco represchentant, la segunda sutsegnadra u il segund sutsegnader sco substituziun.</p>	<p>c) per elecziuns communalas d'almain 5 persunas cun dretg da votar;</p>	<p>Senza midadas tenor la procedura d'annunzia vertenta per elecziuns da las dretgiras regionalas.</p> <p>Senza midadas tenor la procedura d'annunzia vertenta per elecziuns da las dretgiras regionalas.</p>
<p>Art. 19e c) inoltraziun</p> <p>¹ Las propostas electoralas ston arrivar tar la dretgira regiunala cumpetenta fin il pli tard l'otgavel glindesdi avant il di d'elecziun.</p>	<p>¹ Las propostas electoralas ston arrivar tar la dretgira regiunala cumpetenta fin il pli tard l'otgavel glindesdi il 62avel di (9avel glindesdi) avant il di d'elecziun-:</p> <p>a) per elecziuns chantunalas tar la chanzlia chantunala;</p> <p>b) per elecziuns dal cussegl grond tar la cumissiun regiunala cumpetenta;</p> <p>c) per elecziuns da las dretgiras regionalas tar la cumissiun administrativa cumpetenta;</p> <p>d) per elecziuns communalas tar la chanzlia communal.</p>	<p>Tras il termin d'inoltraziun proponì da 9 emnas avant il termin d'elecziun èsi pussaivel da preparar la votaziun cun e-voting (vesair survista da l'andament temporal per preparar la votaziun en il rapport explicativ, p. 17).</p> <p>Las propostas electoralas ston arrivar tar l'istanza d'inoltraziun respectiva il pli tard a la fin da las uras da biro. Il bul postal dal di d'inoltraziun na basta pia betg per observar il termin. Per la cumprova che las propostas electoralas sajan vegnidas inoltradas ad ura èn responsablas las persunas ch'inolteschan questas propostas.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>² Propostas electoralas che vegnan inoltradas sunter quest termin na vegnan betg en consideraziun.</p>		<p>Senza midadas tenor la procedura d'annunzia vertenta per elecziuns da las dretgiras regiunalas.</p>
<p>Art. 19f d) rectificaziun</p> <p>¹ La cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta controllescha cuntinuadamain che las propostas electoralas inoltradas adempleschian las pretensiuns formalas, che las candidatas ed ils candidats sajan elegibels e che las suttascripziuns sajan valaivlas.</p> <p>² En cas da mancanzas vegn fixà immediatamain in curt termin per la represchentanza da la proposta electorala, per ch'ella possia eliminar las mancanzas.</p> <p>³ Sch'ina mancanza na vegn betg eliminada entaifer il termin, è la proposta electorala nunvalaivla. Sche la mancanza concerna mo ina persuna proponida, vegn stritgà sulettamain ses num.</p> <p>⁴ Sunter la scadenza dal termin d'annunzia èsi exclus d'eliminar mancanzas.</p>	<p>La cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta L'istanza d'inoltraziun controllescha cuntinuadamain che las propostas electoralas inoltradas adempleschian las pretensiuns formalas, che las candidatas ed ils candidats sajan elegibels e che las suttascripziuns sajan valaivlas.</p>	<p>Las instanzas d'inoltraziun tenor l'art. 19e dal sboz da la LDPC ston controllar immediatamain, sche las propostas electoralas inoltradas observan las premissas menziunadas.</p> <p>Senza midadas tenor la procedura d'annunzia vertenta per elecziuns da las dretgiras regiunalas.</p> <p>Senza midadas tenor la procedura d'annunzia vertenta per elecziuns da las dretgiras regiunalas.</p> <p>Senza midadas tenor la procedura d'annunzia vertenta per elecziuns da las dretgiras regiunalas.</p>
<p>Art. 19g e) publicaziun</p> <p>¹ La cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta publitgescha ils nums da las candidatas e dals candidats en la moda ch'è usitada al lieu.</p>	<p>Art. 19g e) publicaziun retratga</p> <p>La cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta publitgescha ils nums da las candidatas e dals candidats en la moda ch'è usitada al lieu propostas electoralas ston arrivar tar l'istanza d'inoltraziun il pli tard il 58avel di (9avel venderdi) avant il di d'elecziun.</p> <p>² La persuna proponida sto dar ses consentiment en scrit a la retratga.</p>	<p>Tras questa disposiziun survegnan las candidatas ed ils candidats sco er las gruppaziuns che als sustegnan la pussaivladad da reagir er anc sunter la finiziun da la procedura d'annunzia e da retrair ina candidatura. Il termin da retratga è curt, per ch'i restia anc avunda temp da liquidar las lavurs preparatoricas suandantas per l'elecziun.</p> <p>Ina retratga cunter la voluntad da la persuna proponida è esclusa.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>Art. 19h 3. realisaziun</p> <p>¹ In'elecziun taciturna ha lieu, sch'il dumber da personas proponidas valaivlamain correspunda al dumber da mandats che stattan a disposiziun. Cas cuntrari ha lieu in scrutini public liber.</p> <p>² La cumissiun administrativa da la dretgira regiunala competenta decida immediatamain, sche l'elecziun taciturna ha lieu, e publitgescha questa decisiun en il feagl uffizial dal chantun sco er en la moda ch'è usitada al lieu.</p>	<p>Art. 19h 3. realisaziunf) publicaziun</p> <p>¹ In'elecziun taciturna ha lieu, sch'il dumber En cas d'elecziuns chantunalas e regiunalas publitgescha l'istanza d'inoltraziun ils numns da personas proponidas valaivlamain correspunda al dumber da mandats che stattan a disposiziun. Cas cuntrari ha lieu in scrutini public liber las candidatas e dals candidats en il feagl uffizial dal chantun, en cas d'elecziuns communalas en la moda usitada al lieu.</p> <p>² <i>aboli</i></p>	<p>Immediatamain suenter la scadenza dal termin da retratga ston vegnir publitgads ils numns da las candidatas e dals candidats definitivs.</p> <p>Tras la publicaziun unitara che vegn prescritta per elecziuns chantunalas e regiunalas en il feagl uffizial chantunal resulta la trasparenza giavischada en l'entir chantun. En cas d'elecziuns communalas fixeschan las vischnancas il lieu e la furma da la publicaziun.</p> <p>Er en l'avegnir è in'elecziun taciturna prevista mo per las elecziuns da las dretgiras regiunalas. Quella vegn reglada da nov en ils art. 19k fin 19m dal sboz da la LDPC.</p>
<p>Art. 19i 4. segund scrutini</p> <p>¹ Proostas electoralas pon vegnir inoltradas a la dretgira regiunala entaifer 3 dis suenter l'emprim scrutini. Il segund scrutini è liber.</p> <p>² Per l'ulteriura procedura valan ils artitgels 19c fin 19h.</p>	<p>Art. 19i 4.3. segund scrutini</p> <p>¹ Proostas Las proostas electoralas pon vegnir inoltradas a la dretgira regiunala entaifer 3 dis ston arrivar tar l'istanza d'inoltraziun fin il pli tard il terz di suenter l'emprim scrutini. Il segund scrutini è liber.</p> <p>² Per l'ulteriura procedura valan ils artitgels 19c fin 19h conform al senn.</p>	<p>Adattaziun dal cuntegn da la disposiziun a sia valaivladad extendida per tut las istanzas d'inoltraziun.</p> <p>Adattaziun redacziunala.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>Art. 19j Elecziuns substitutivas</p> <p>¹ En cas d'ina elecziun substitutiva fixescha la cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta il termin per inoltrar propostas electoralas, observond l'artitgel 17 alinea 1.</p> <p>² Per l'ulteriura procedura valan ils artitgels 19b fin 19i.</p>	<p>¹ En cas d'ina elecziun substitutiva fixescha drizza la cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta il termin per inoltrar propostas electoralas, observond l'artitgel 17 alinea 1 procedura tenor ils artitgels 19b fin 19i. Observond l'artitgel 17 alinea 1 fixescha l'istanza d'inoltraziun la data per la publicaziun da l'invit d'inoltrar propostas electoralas.</p> <p>² <i>aboli</i></p>	<p>Adattaziun dal cuntegn da la disposiziun a sia valaivladad extendida per tut las instanzas d'inoltraziun ed integraziun da l'al. 2 en l'al. 1.</p> <p>En connex cun elecziuns substitutivas sto vegnir resguardà l'art. 17 al. 1 LDPC, tenor il qual l'ordinaziun d'ina elecziun substitutiva sto succeder entaifer 2 mais suentar l'entrada da la vacanza. Eventualmain po quai avair per consequenza ch'il termin (il pli tard pussaivel) per l'invit d'inoltrar propostas electoralas, che vala per elecziuns da renovaziun (14avel glindesdi avant il di d'elecziun; art. 19b al. 1 dal sboz da la LDPC), na po betg vegnir observà. Lura sto l'istanza d'inoltraziun fixar in termin adequat en il cas singul. Per fixar il termin da l'elecziun substitutiva ston dentant en mintga cas vegnir resguardads ils termins per inoltrar propostas electoralas (9avel glindesdi avant il di d'elecziun; art. 19e al. 1 dal sboz da la LDPC) e per retrair propostas electoralas (9avel venderdi avant il di d'elecziun; art. 19g al. 1 dal sboz da la LDPC). Quai è ina premissa per che la preparaziun e la realisaziun, en spezial l'applicaziun dad e-voting, hajan lieu confurm a l'urden.</p>
	<p>2.2.b Elecziun taciturna da las commembras e dals commembers da las dretgiras regiunalas</p>	
	<p>Art. 19k Dimensiun</p> <p>¹ En cas d'elecziuns da renovaziun ed en cas d'elecziuns substitutivas da las commembras e dals commembers da las dretgiras regiunalas è pussaivla in'elecziun taciturna en l'emprim ed en il segund scrutinii.</p>	<p>L'elecziun taciturna duai er vinavant esser pussaivla per elecziuns da renovaziun e per elecziuns substitutivas da las commembras e dals commembers da las dretgiras regiunalas.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
	<p>Art. 19l Procedura</p> <p>¹ En cas d'elecziuns da renovaziun sa drizza la procedura tenor ils artitgels 19b fin 19i, en cas d'elecziuns substitutivas tenor l'artitgel 19j.</p>	<p>Las disposiziuns generalas davart la procedura d'annunzia per elecziuns da maiorz a l'urna vegnan applitgadas er per las elecziuns da las dretgiras regionalas.</p>
	<p>Art. 19m Realisaziun</p> <p>¹ In'elecziun taciturna ha lieu, sch'il dumber da persunas proponidas valaivlamain correspunda al dumber da sezs che stattan a disposiziun. Cas cuntrari ha lieu in scrutini public.</p> <p>² La cumissiun administrativa da la dretgira regiunala cumpetenta decida immediatamain, sche l'elecziun taciturna ha lieu, e publitgescha questa decisiun en il fegl uffizial dal chantun sco er en la moda usitada al lieu.</p>	<p>Correspunda tal e qual a l'art. 19h LDPC d'enfin ussa.</p>
<p>Art. 25 Furmas 1. en chaussas federalas e chantunalas</p> <p>¹ Cun consegnar l'attest dal dretg da votar pon las persunas cun dretg da votar votar ubain persunalmain a l'urna ubain anticipadamain ad in post inditgà da la vischnanca ubain per corrispondenza. La votaziun per corrispondenza è permessa a partir dal mument ch'ins ha survegni ils documents da votaziun.</p> <p>² Persunas cun dretg da votar che n'èn permanentamain betg ablas, pervia d'invaliditad u per in auter motiv, da far sezzas las acziuns necessarias per la votaziun, pon autorisar per quest intent ina persuna cun dretg da votar tenor atgna schelta.</p>		

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
<p>³ La regenza po pussibilitar cumplainamain u parzialmain la votaziun sin via electronica, sche las cundiziuns necessarias per registrar tut las vuschs sco er per garantir il secret da votaziun e per impedir abus èn ademplidas.</p>	<p>³ La regenza po pussibilitar cumplainamain u parzialmain la votaziun sin via electronica, sche las cundiziuns necessarias per registrar tut las vuschs sco er per garantir il secret da votaziun e per impedir abus èn ademplidas sa drizza tenor ils artitgels 30a ss.</p>	<p>Per votaziuns federalas e chantunalas vegn francada la votaziun electronica sco terza furma da votaziun ordinaria (sper la votaziun a l'urna e sper la votaziun per correspundenza) sut las premissas da l'art. 30a dal sboz da la LDPC. Las regulaziuns pli detagliadas davart la votaziun electronica èn cuntegnidas en la part "2.4.a Votaziun electronica" (art. 30a fin 30c) dal sboz da la LDPC.</p> <p>Il medem vala per votaziuns regionalas sin basa da l'art. 26 al. 1 LDPC, nua ch'i vegn renvià a la regulaziun da l'art. 25 LDPC areguard las furmas da la votaziun.</p>
	<p>Art. 26a 3. en chaussas communalas</p> <p>¹ Uschenavant che la votaziun a l'urna è previsa, sa drizza la votaziun tenor l'artitgel 25.</p>	<p>Tras quest renviament a l'art. 25 LDPC vegn la votaziun electronica previsa sco furma da votaziun pussaivla er per las votaziuns communalas.</p>
	<p>2.4.a Votaziun electronica</p>	
	<p>Art. 30a Princip</p> <p>¹ La votaziun po avair lieu sin via electronica, sche las premissas tecnicas ed organisatoricas èn ademplidas per realisar la votaziun electronica conform a la lescha.</p>	<p>Cun questa disposiziun vegn stgaffida la basa giuridica chantunala necessaria per la votaziun electronica. Fixadas vegnan da princip las premissas per introducir il e-voting. Cun las premissas tecnicas èn manegiadas en spezial las pretensiuns envers la segirezza ed envers il mantegniment dal secret da votaziun. Ultra da quai ston dentant er esser dadas las premissas organisatoricas per realisar il e-voting conform a l'urden. Concretamain resultan las premissas en emprima lingia dal dretg federal: art. 8a LDP (CS 161.1); art. 27a – 27q ODP (CS 161.11); ordinaziun da la chanzlia federala davart la votaziun electronica (OVE; CS 161.116) cun agiunta.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
	<p>² La regenza po restrenscher l'applicaziun da la votaziun electronica areguard il lieu, il temp e la materia.</p>	<p>En l'al. 2 vegn la regenza autorisada da restrenscher l'applicaziun da la votaziun electronica. Quai vegn ad esser necessari en emprima lingia tar l'introducziun dad e-voting en il chantun Grischun. Er sche la finamira è quella d'extender svelt il e-voting sin tut las vischnancas e sin tut las persunas cun dretg da votar, dovri cunzunt per motivs organisatorics ina tscherta etappaziun.</p>
	<p>Art. 30b Regiuns e vischnancas</p> <p>¹ Sche las votaziuns regiunalas respectivamain communalas han lieu a medem temp sco votaziuns federalas u chantunalas, ston las regiuns e las vischnancas pussibilitar a lur persunas cun dretg da votar la votaziun electronica.</p> <p>² Per votaziuns regiunalas u communalas è la votaziun electronica per regla pussaivla als termins da votaziun fixads da la confederaziun ed a maximalmain in fin dus termins supplementars.</p>	<p>L'obligaziun da las regiuns e da las vischnancas da pussibilitar la votaziun electronica, sche las votaziuns regiunalas resp. communalas han lieu a medem temp sco votaziuns federalas u chantunalas, è inditgada gia sin fundament dal dretg federal. L'art. 27e ODP prescriba numnadain che la votaziun electronica è admissa per votaziuns federalas mo, uschenavant che quai vegn pussibilità en ils territoris fixads per quest intent per tut ils projects da la votaziun correspudenta e per tut ils scrutinis da l'elecziun respectiva. Er materialmain èsi raschunaivel ch'il e-voting è pussaivel a chaschun da la medema votaziun per ils projects da votaziun u per las elecziuns sin tut ils plauns statals.</p> <p>La procedura per preparar e per realisar ina votaziun cun il sistem dad e-voting dura pliras emnas. Il sistem na stat perquai betg a disposiziun cur ch'igl è. Pervia da quai èsi necessari da concentrar las votaziuns regiunalas u communalas da princip sin ils termins da votaziun fixads da la confederaziun, sco che quai è per regola il cas tar votaziuns chantunalas. Supplementarmain vegn il e-voting ad esser pussaivel a maximalmain in u dus ulteriurs termins. Sch'ina vischnanca vul realisar ina votaziun a l'urna ordai-fer quests termins, sto quai succeder senza e-voting.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
	<p>Art. 30c Annunzia e desditga, effects</p> <p>¹ Persunas cun dretg da votar che vulessan votar u eleger sin via electronica, ston s'annunziar per la votaziun electronica.</p> <p>² Annunzias e desditgas èn pussaivlas avant mintga votaziun.</p>	<p>La procedura d'annunzia e da desditga duai avair ina concepziun simpla e chaschunar uschè pauca lavur administrativa sco pussaivel. Per la fasa transitorica (e-voting cun pauc palpieri) èsi previs ch'il chantun mettia a disposiziun in portal pluriling central. L'annunzia resp. la desditga vegn fatga là cun inditgar il num, il prenum, l'adressa, l'adressa dad e-mail, il numer da la AVS e la vischnanca da domicil. La mutaziun vegn communitgada automaticamain a la vischnanca. Per quest intent prevesa il chantun ina interfatscha che pussibilitescha in'elavuraziun automatica en la software dal register d'abitants da la vischnanca. Per vischnancas che n'han betg questa pussaivladad, vegnan las datas consegnadas per e-mail e lura elavuradas a maun.</p> <p>La vischnanca identifitgescha la persuna, controllescha ses dretg da votar, marchescha la persuna en il register electoral sco votanta u votant "electronic" e conferma en scrit, per posta, ch'ella survegnia a partir da la proxima votaziun l'attest da votar dad e-voting resp. ch'ella retschaivia puspè – en cas d'ina desditga – il material da votar convenziunal per votar per corrispondenza resp. a l'urna. En vischnancas che han in spurtegl virtual po la procedura d'annunzia e da desditga vegnir integrada là e vegnir automatisada anc pli fitg.</p> <p>Cun la finamira finala dal e-voting senza palpieri vegni lura a dar in'adattaziun da la procedura d'annunzia e da desditga.</p> <p>Mutaziuns pon vegnir resguardadas fin 8 emnas avant il termin d'ina votaziun. Annunzias u desditgas posteriusas s'effectueschan per la surproxima votaziun. I n'è betg da quintar che las persunas cun dretg da votar midian savens lur furma da votaziun.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
	<p>³ A las persunas cun dretg da votar vegn il material d'elecziun e da votaziun mess a disposiziun sin via electronica. Durant ina fasa transitorica survegnan ellas in attest da votar spezial.</p> <p>⁴ A las persunas cun dretg da votar annunziadas stattan las ulteriuras furmas da votaziun (per corrispondenza u a l'urna) a disposiziun mo en cas excepziunals.</p> <p>⁵ Ils detagls vegnan fixads da la regenza en in'ordinaziun.</p>	<p>La finamira finala resta il e-voting senza palpieri e cumplettaimain automatisà. Fin che las premissas respectivas èn avant maun, survegnan las persunas cun dretg da votar annunziadas per mintga votaziun u elecziun in attest da votar spezial per posta. Tramess vegnan quests attests directamain da la stamparia, nua ch'els vegnan generads e stampads sin fundament da las indicaziuns dal register electoral furnidas da las vischnancas. Las vischnancas ston anc trametter il material da votar resp. il material electoral incl. ils attests da votar ch'ellas emettan per las ulteriuras persunas cun dretg da votar (votantas e votants betg electronics).</p> <p>Ins po far quint ch'il dumber da votantas e votants "electronics" creschia d'in cuntin sur ils onns, uschia che la lavur administrativa, che resulta per las vischnancas tras la votaziun convenziunala, vegn a sa reducir cuntinuadamain.</p> <p>En cas d'urgenza (p.ex. perdita da l'attest da votar u colaps da l'apparat final da la persuna cun dretg da votar curt avant la serrada da l'urna electronica) ston er votantas e votants "electronics" annunziads anc avair la pussaivladad da votar sin via convenziunala. Per quest intent ston ellas s'annunziar tar lur vischnanca e render vardaivel il motiv da l'impediment. Cun il sustegn dal chantun vegn la vischnanca lura a verifitgar il dretg da votar. Sch'i resulta che la persuna n'ha betg anc votà sin via electronica, dastga vegnir consegnà il material per la votaziun convenziunala. Uschia pon vegnir evitadas votaziuns dublas inadmissiblas.</p> <p>La regenza sto fixar ils detagls da la procedura d'annunzia e da desditga. Ella vegn a far quai en concordanza cun la soluziun tecnica ed organisatorica concreta ch'è lura avant maun.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
	<p>Art. 30d Votaziun nunvalaivla</p> <p>¹ La votaziun electronica n'è betg valaivla, sch'ella:</p> <p>a) n'ha betg lieu en la furma prevista e cun la codaziun prevista;</p> <p>b) n'arriva betg fin che l'urna electronica vegn serrada;</p> <p>c) na po betg vegnir decodada e legida;</p> <p>d) ha gè lieu en moda abusiva.</p>	<p>Il dretg federal pretenda ch'ils chantuns che applitgeschan e-voting circumscribian las premissas per ina votaziun valaivla ed ils motivs da nunvalaivladad (cf. art. 12 al. 3 LDP). L'art. 30d dal sboz da la LDPC cuntegna la basa giuridica per declerar votaziuns electronicas per nunvalaivlas per ils motivs numnads. Ils motivs da nunvalaivladad s'orienteschan a las regulaziuns d'auters chantuns.</p> <p>Per il e-voting n'han ils motivs da nunvalaivladad d'enfin ussa (cf. art. 34 e 35 LDPC) pli nagina impurtanza. Vuschs nunvalaivlas pon resultar per quests motivs mo tar las furmas da votaziun convenziunalas. Tras l'introducziun dad e-voting vegni a dar ina distgargia correspundenta per ils biros electorals communals en il sector da la rectificaziun e da la controlla da las vuschs consegnadas. La dimensiun da la distgargia dependa da la derasaziun dad e-voting.</p>

Dretg vertent	Versiun da lavur	Remartgas
	<p>Art. 30e Verificaziun</p> <p>¹ La regenza procura che l'eruida dal resultat vegnia verificada a chaschun da mintga votaziun tras posts independents.</p>	<p>Per systems dad e-voting admiss per 100 pertschient da las persunas cun dretg da votar (verificabilitad universala cumpletta) pretenda il dretg federal che las cumprovas da l'eruida correcta dals resultats, che vegnan furnidas da las componentas tecnicas da controlla, vegnian verificadas tras posts independents (cf. art. 5 OVE). Co che questa verificaziun duai vegnir organisada concretamain, po dentant vegnir fixà pir, cur ch'ins ha tschernì il sistem dad e-voting che duai vegnir applitgà. En la lescha fai perquai senn d'obligar la regenza mo en general da procurar per la verificaziun necessaria, e da l'incumbensar da reglar lura pli detagliadamain la concepziun.</p>
	<p>II.</p>	
	<p><i>Naginas midadas en auters relaschs.</i></p>	
	<p>III.</p>	
	<p><i>Naginas aboliziuns d'auters relaschs.</i></p>	
	<p>IV.</p> <p>Questa revisiun parziala è sutmesssa al referendum facultativ. Ella vegn messa en vigur da la regenza suenter l'approvaziun tras la confederaziun.</p>	<p>Tenor l'art. 91 al. 2 LDP ston las disposiziuns executivas chantunales vegnir approvadas da la confederaziun per esser valaivlas. Elements substanzials da la revisiun qua avant maun concernan er las votaziuns federalas (procedura d'annunzia per il e-voting, votaziun electronica) ed èn perquai sutmesssa a l'obligaziun d'approvaziun.</p> <p>Areguard l'entrada en vigur vesair il rapport explicativ sut cifra 4.2.4 sin p. 21.</p>